

Ponedeljek

Leto IV. Ljubljana, 28. julija 1930 Štev. 30 Druga izdaja

Nad 3000 človeških žrtev

Novi potresni sunki v Italiji

Zopet človeške žrtve — Hiše se rušijo — Kralj med ponesrečenci — Prehrana prebivalstva — Odvažanje ranjencev — Živi ljudje pod razvalinami — Pokopavanje mrličev

Napoli, 27. julija. V minuli noči je razsajal v potresnem ozemlju nov potres, ki pa je bil k sreči mnogo lažji, kakor prvi. Kljub temu je povzročil tudi ta potres obilno materialno škodo, ker se je porušilo mnogo hiš, poškodovanih že pri prvem potresu. Posebno hudo je prizadeta provinca Lacedonia, kjer je bil potres najmočnejši. Po mnenju strokovnjakov se bodo potresni sunki še dalj časa nadaljevali. V Arenzi se je porušila znamenita cerkev iz 13. stoletja, ki so jo prištevali med najlepše zgradbe srednjega veka. V Melfiju, ki je že od prej v razvalinah, se je porušilo še nadaljnih 15 hiš, pri čemer je bilo ubitih pet ljudi. Težje ranjenih je bilo 18 vojakov, pripadajočih reševalnim oddelkom.

Kralj, ki se mudi v potresnem ozemlju, je danes ponovno posetil Melfi. Ob njegovem prihodu so se odigrali pretresljivi prizori. Obupane matere so z otroci v naročju poklekale pred kralja in ga prosile pomoči. Četudi je policija ljudi razganjala, je množica vedno bolj naraščala. Kmalu se je zbralo okrog 2000 ljudi. Kralj jih je tolažil in obljubil, da bo vlada storila vse, da olajša njihovo trpljenje in jim pomaga pri ustanovitvi novih domačij.

Prebivalstvo, ki se je po prvi katastrofi razbežalo na vse strani, se polagoma zbira okrog svojih porušenih domov. Največje preglavice povzročata prehrana. V bližini Beneventa grade velike barake, v katerih bo prostora za približno 2000 rodbin. Tudi v drugih večjih krajih skušajo na ta način rešiti stanovanjsko vprašanje. Šotorna taborišča zavzemajo ogromne komplekse, vendar pa ljudje stalno ne morejo ostati v šotirih.

V merodajnih krogih proučujejo sedaj predvsem problem obnove porušenih krajev. Po mnenju geologov nikakor ne kaže obnavljati naselbin tam, kjer je izrazito potresno ozemlje in kjer je pričakovati, da bodo sledile še nadaljne katastrofe. Vsi oni kraji, ki so bili zgrajeni na razvalinah potresnega razdejavanja iz leta 1851, ne bodo več obnovljeni, marveč se bo moralo prebivalstvo izseliti v druge pokrajine. Predvsem bodo opuščena mesta Melfi, Vilanova, in Benevento, ki so na notorično potresnem ozemlju.

Ker je preskrba ranjencev v potresnem ozemlju samem nemogoča, so začeli odvažati ranjence v notranost države. Danes je odšel poseben vlak iz Melfija, ki je odpeljal nad 1000 ranjencev v Napoli, od tam pa jih bodo raz-

meslili v razna večja mesta, kjer so na razpolago bolnice. Pokop mrtvecev se nadaljuje z vso naglico, da bi se na ta način preprečilo širjenje epidemičnih bolezni. Vodovodi, ki so bili ob potresu porušeni, so deloma že popravljeni, vendar pa vlada v večjem delu potresnega ozemlja še vedno občutno pomanjkanje vode.

Razkopavanje razvalin razkriva vedno nove grozote. V nekaterih hišah so našli smrt vsi prebivalci, v treh manjših naselbinah na pobočju vulkana Voltura ni ostal nihče živ. Za pravi čudež pa smatra prebivalstvo, da kljub temu groznemu razdejavanju še vendar, le tu pa tam najdejo pod razvalinami žive in nepoškodovane ljudi. Tako so danes izkopali izpod razvalin v vasi Atella neko žensko in dva otroka, ki niso bili niti najmanj poškodovani. Ob prvih potresnih sunkih so se zatekli v klet, od koder pa se pozneje niso mogli več rešiti, ker jih je zasulo zidovje.

Število smrtnih žrtev je tekom današnjega dne poskočilo po uradnih ugotovitvah na 3115, nešteti pa so še podlegli poškodbam v bolnicah in lazareti.

Žrtve ciklona v severni Italiji

Milan, 27. julija. Glasom uradne ugotovitve je ciklon v provinci Treviso porušil do tal 300 hiš. Nad 1000 hiš je tako poškodovanih, da je nadaljno prebivanje v njih življenjsko nevarno, zaradi česar so jih morali na odredbo oblasti izprazniti. Število smrtnih žrtev še ni točno ugotovljeno, vendar pa se v službenih krogih cenijo nad 50. Polja in vinogradi so popolnoma uničeni in je malo verjetno, da bi jih bilo mogoče prihodnje leto obdelati.

Prva slika potresne katastrofe v Italiji

Porušena hiša v Via Casanova v Napoliju. Pročelje hiše je skoro dobesedno odtrgano. Več prebivalcev je bilo ubitih in težko ranjenih. Kakor na tej hiši, tako so ostala na mnogih drugih spodnja nadstropja skoraj nedotaknjena.

Važni sklepi mednarodnega profsorskega kongresa

Vprašanje preobremenjenosti — Zahteva po ravnopravnosti slovanskih jezikov

Brusei, 27. julija. Mednarodni profsorski kongres je včeraj dovršil svoje delo ter je ob zaključku sprejel naslednje resolucije:

- Osnovni pouk naj dobro pripravi učence za srednje šole, kolikor je slab v posameznih razredih racionalno jeziku in računstvu.
- V srednje šole naj se sprejemajo samo učenci, ki so sposobni za uspešno sprejemanje pouka.
- Učenci naj se navdušijo za načelo, da je delo najboljši način za to, da postane iz otroka človek.
- Da bi se odpomoglo preobremenjenosti pouka, kjer obstoji, naj se število učencev v posameznih razredih racionalno omeji in uredi število učnih ur tako, da se učencem čim bolj omogoči osebno delo, da bo učni razpored pedagoški in da se aktivnost ne razsipa za izvenšolska dela, ki so se doslej ponekod priporočala celo od šolskih oblasti samih.
- Vzgojitelji naj ne pozabijo, da je glavni namen pouka, da razvije učenceve sposobnosti, kar ima na sebi za posledico priložnostno materielno znanje.
- Specializacija pouka naj se ne pričenja prezgodaj.

Glede na uporabo teh sklepov zavzema kongres stališče, da se morajo upoštevati posebne razmere vsakega naroda.

Po sprejetju resolucij se je razpravljalo, kateri jezik naj se rabi na mednarodnih kongresih in za izdajanje medna-

rodnih bulletinov. Večina delegatov je zahtevala rabo treh jezikov, francoskega, nemškega in angleškega. Slovanski delegati, predvsem češkoslovaški, so zahtevali, naj se prizna tudi kak slovanski jezik kot povsem ravnopraven. V tem oziru ni prišlo do nobenega definitivnega sklepa. Zvečer so bruseljski delegati priredili inozemskim gostom banket v Grand - Hotelu, danes pa so udeleženci kongresa napravili izlete v razne kraje Belgije.

Pogreb Marka Trifkovića

Beograd, 27. julija. Pogreb pokojnega Marka Trifkovića bo jutri dopoldne. Njegova smrt je izzvala v Beogradu splošno sožalje, ker je užival pokojni ugled in spoštovanje ne samo med političnimi prijatelji, temveč tudi med nasprotniki. Danes se je poklonilo njegovim posmrtnim ostankom veliko število prijateljev, zlasti pa bivših politikov.

Pri koptanju utonil

Zagreb, 27. julija. Na izlivu Krapine v Savo, na področju občine Zaprešić, je včeraj utonil kmetijski mladenič Ivan Pokupec, star 18 let. S svojimi tovariši je nesel v vas Pojatno žito v mlin, ko pa so se vračali, se je hotel okopati v Krapinščici, ki teče pod mlinom. Bržkone ga je v vodi prijel krč ter je utonil. Po daljšem iskanju so našli njegovo truplo.

Ministrski predsednik v Maglaju in Tesliću

Maglaj, 27. julija. Predsednik vlade general Zivković se je včeraj ob pol 4. popoldne odpeljal iz kopaljšča Vrućice v spremstvu svojega pomočnika dr. Perovića preko Doboja v Maglaj, kamor je prišel ob 5. popoldne in takoj odšel v okrajno izpostavo, kjer mu je njen šef poročal o razmerah na svojem področju. Tja je došel tudi načelnik gračaniškega okraja, ki je bil pravkar na inspekciji svojega okraja, ter je ob tej priliki poročal predsedniku vlade o razmerah v okraju, zlasti pa o organizaciji Sokola. Med tem je prebivalstvo v Maglaju zvedelo za prihod predsednika vlade in takoj izobesilo jugoslovenske zastave. Meščanstvo je prišlo na ulice ter priredilo predsedniku vlade živahne ovacije. V imenu mesta ga je pozdravil predsednik občine. Predsednik vlade je odšel v šolo, ki si jo je tudi ogledal, ob 7.15 pa se je vrnil preko Doboja v Vrućice.

Danes ob 11.30 dopoldne je prišel predsednik vlade general Zivković v Tesliću na razstavo narodnih vezenin in tkanin tje-sanskega okraja, ki je prirejena v zgradbi Stanivukovića. Tu so ga sprejele članice razstavnega odbora in takoj se je zbralo tudi mnogo ljudi, ki so pozdravljali predsednika vlade z živahnim vzklikanjem. Odbornice so mu razkazale vse oddelke razstave, ki je prirejena zelo okusno. Predsednik vlade se je zlasti zanimal za stare tkanine in vezenine, ki so jih zbrali med tamošnjim prebivalstvom pravoslavne, katoliške in muslimanske vere. Predsednik vlade je nakupil tudi več lepih predmetov. Pri odhodu ga je velika množica občinstva burno pozdravljala. Ob 12.30 se je vrnil v Vrućice.

Kongres židovske mladine

Beograd, 27. julija. Danes se je tu pričel kongres zveze jugoslovenske židovske mladine. Kongresa se udeležuje 250 delegatov, ki zastopajo 10.000 članov, organiziranih v zvezi.

Uruguay : Jugoslavija 6 : 1 (3 : 1)

V finale prideta Uruguay in Argentina — Sodnik ne prizna gola, ki ga je zabil Tirnanić. Naša reprezentanca bo igrala z Ameriko za tretje odnosno četrto mesto

Montevideo, 27. julija. Danes se je vršila pred ogromno množico 100.000 gledalcev druga semifinalna tekma v tekmovanju za svetovno prvenstvo v nogometu. Jugoslavija si je s svojima dosedanjima nastopoma pridobila toliko simpatije, da je vsa publika pri današnji tekmi »drukala« za Jugoslavijo.

Zal sreča in sodnik, ki je bil Braziljanec, Jugoslovenom nista bila mila. Sicer se ni pričakovala zmaga Jugoslovenov, vendar pa tudi nihče ni mislil na tako visok poraz zastopnika Evrope. Tekma je bila zelo ogorčena in zelo ostra. Vodstvo so dosegli Jugosloveni že v 5. minuti po Tirnaniću, vendar sodnik regularne-

ga gola ni priznal. To je zelo deprimiralo jugoslovenske igrače, ki so nato igrali bolj defenzivno. Urugvajci so zelo ostro napadali in tudi mnogo streljali, kakor kaže rezultat z uspehom.

Že v prvem polčasu je bilo stanje 3:1 za Urugvajce, ki so v drugem polčasu postavili rezultat 6:1.

Splošno se smatra, da bo Uruguay premagal Argentino ter postal prvak sveta. Jugosloveni so proti močnejšemu nasprotniku Urugvajcu dosegli boljši rezultat kot reprezentanca Amerike proti Argentini. Zaradi tega prevladuje mnenje, da bodo Jugosloveni pred Ameriko zasedli tretje mesto.

Nogomet v Beogradu

Beograd, 27. julija. Danes se je vršila druga tekma z dunajskim Sportklubom, ki ga je, kakor znano, včeraj porazil nekompletni BSK s 5 : 1. Tudi danes so bili Dunajčani poraženi, in sicer od Jugoslavije, ki je zmagala s 5 : 4 (2 : 0). V prvem polčasu so Dunajčani igrali zelo slabo, v drugem pa so se popravili ter zabilili 4 gole, tako da je bila zmaga Jugoslavije dokaj tesna.

Francija : Amerika 4 : 1

Pariz, 27. julija. Danes sta se vršili zaključni dve igri v tekmovanju za Davisonov pokal, in sicer single igri med Fran-

cozom Borotro in Američanom Lotom in med Francozom Cochetom in Američanom Tildenom. Pri obeh igrah sta zmagala Francoza, in sicer Borotra s 5 : 7, 6 : 3, 2 : 6, 6 : 2, 8 : 6. Francija si je torej s 4 : 1 zopet osvojila za eno leto Davisonov pokal.

Francoz Leducq zmagovalec v Tour de France

Pariz, 26. julija. Pri veliki kolesarski dirki skozi Francijo (Tour de France), ki obsega 21 etap s skupno 4817 km, je zmagal Francoz Leducq.

Hindenburgove zasilne odredbe

posegajo globoko v gospodarsko, finančno in socialno življenje

Berlin, 27. julija. Državni predsednik Hindenburg je podpisal zasilne odredbe, s katerimi se uveljavljajo državni proračun in novi finančni zakoni. Zasilne odredbe vsebujejo naslednje:

- Načrt drž. proračuna, je bil za približno 150 milijonov mark zmanjšan.
- Zasilno žrtev uradnikov v obliki 2 in pol odstotnega prebitka k dohodnini.
- Meščansko dajatev, ki se stopnjuje po dohodkih in znaša na osebo z dohodki do 8000 mark 6 mark ter sorazmerno višje zneske.

4. Občinski davek na pivo poleg državnega davka na pivo, ter občinski davek na točilnice in slične obrate.

Razen tega se uveljavljajo razni socialnopolitični ukrepi, med njimi sanacija zavarovanja brezposelnih z zvišanjem prispevka za 1 %, znižanje dajatev za mladoletne ter ukinitve ne-mene dolžnosti posojila za državo. Naredbenim potom bodo uveljavljeni tudi razni gospodarsko-politični ukrepi. Med drugim je bila državna vlada pooblašena, da lahko postopa proti kartelom, da bi se znižale cene.

Veliki gozdni požari v Romuniji

Človeške žrtve — Ogromna škoda — Prebivalstvo brez strehe

Bukurest, 27. julija. V zadnjih 24 urah je divjalo v Romuniji 20 požarov, ki so povzročili povsod ogromno škodo in zahtevali tudi 2 človeški žrtvi.

Velik gozdni požar pri Cometi je prešel tudi na človeška bivališča in vpelel 9 hiš. V bližini Ploestija je divjal drug gozdni požar, ki je tudi uničil mnogo poslopj. Pri mestu Sasu je začelo goret skladišče lesa in požar je konč-

no zajel tudi hiše. Pogorelo je skoraj polovico mesta. Dve osebi sta našli smrt v plamenih. Polovico prebivalstva je brez strehe. Škodo cenijo na 50 milijonov lejev. Trгоvec z lesom, ki je bil lastnik skladišča, je bil aretiran.

Tudi drugi manjši požari so povzročili mnogo škode. Vsega je pogorelo 140 hiš. Celokupna škoda znaša po cenitvah nad 130.000 lejev.

Mednarodno intelektualno sodelovanje

Zeneva, 27. julija. Pododbor za umetnost in literaturo je predal komisiji Društva narodov za mednarodno intelektualno sodelovanje svoje poročilo, v katerem so najvažnejše točke tele:

Mednarodni odbor za muzeje mora delati v okviru komisije za intelektualno sodelovanje. Enako naj deluje v tem okviru tudi odbor za umetnost. Mednarodni pariški institut naj bo posvetovalni organ komisije, a posebna komisija strokovnjakov naj izdela modalitete te kooperacije. Poskrbi naj se za to, da bo mednarodna konferenca založnikov, pisateljev in prevajalcev, proučila modalitete in potrebe prevajanja literature v posameznih državah, kakor tudi to, da se določijo potrebne zakonske odredbe. Posamezni predlogi Francoza De Valeryja in Španca Brage o reorganizaciji pariškega instituta za mednarodno sodelovanje so bili priporočeni odboru. (AA).

Kongres astronomov

Budimpešta, 27. julija. Od 8. do 13. avgusta bo tukaj mednarodni astronomski kongres. Prijavilo se je 140 udeležencev.

Svetovno prvenstvo v šahu

Hamburg, 27. julija. Šahovski turnir za svetovno prvenstvo se je končal z zmago Poljske, ki si je priborila 48,5 točk. Drugo mesto je dobila Madžarska s 46 točkami, tretje Nemčija s 44,5 in četrto Avstrija s 43,75 točkami.

Političen umor v Braziliji

Rio de Janeiro, 27. julija. Predsednik mesta Parahiba Pasa je bil danes umorjen od svojega političnega in osebnega nasprotnika. Ko se je mudil v Pernambuco, ga je med kosilom z revolverjem nanadel neki Sanshoa ter ga s tremi strelci ubil. Morilec pripada ugledni meščanski družini ter je vodil že delj časa osebno borbo proti Pasou.

Minister Demetrović v Zagrebu

Zagreb, 27. julija. Včeraj in danes se je mudil tu minister za trgovino in industrijo Juraj Demetrović, ki je posetil tudi Novinarski dom.

Stavka tekstilnih in kovinarskih delavcev v Franciji

Pariz, 27. julija. V Lillu stavka od 12.529 tekstilnih delavcev 12.380. Stavki so se pridružili tudi kovinarji (AA)

Sportni „Ponedeljek“

Plavalno prvenstvo dravske banovine

Ilirija prvak v juniorskem plavanju, v juniorskih in seniorskih skokih ter v juniorskem waterpolu, Primorje pa v seniorskem plavanju in v seniorskem waterpolu. — Zopet nekaj rekordov izboljšanih. — Katastrofalen poraz Primorja v Mariboru. — Juniorske tekme za pokal Ilirije.

Ljubljana, 27. julija.

Danes se je nadaljevalo plavalno prvenstvo, prvenstvo v waterpolu in v skokih za prvenstvo dravske banovine. Zanimanje za ta tekmovalna je bilo zelo veliko in je bilo seveda tudi »drukanje« v precejšnji meri. Tekmovalo se je za šest prvenstev, od katerih si je Ilirija priborila 4, in sicer v juniorskem plavanju, v seniorskih skokih in v juniorskem waterpolu, Primorje pa dva, in sicer v seniorskem plavanju in v seniorskem waterpolu.

Nedeljski rezultati so bili naslednji:

V nedeljo dopoldne

Juniorji, stafeta 4 x 50 m prosto, finale: 1. Primorje I (Tuma, Jandl, Maier, Wilfan) 2:11.8, 2. Ilirija I (Kodre, Fritsch, Žirovnik, Lavrenčič) 2:13.3, 3. Ilirija II 2:29.8. Ostra borba Tuma (P) je na prvi progi prišel na predajo 3 m pred Ilirijanom, srednja dva ilirijanska plavalca sta ta minus nadoknadila in je Lavrenčič startal približno 5 m pred Wilfanom. Zmago Primorje je odločil finalist Wilfan. Čas prve stafete predstavlja nov posvetski rekord.

Točke: Primorje 34, Ilirija 30; skupaj 107.85 za Ilirijo.

Juniorke, stafeta 3 x 50 m mešano, finale: 1. Ilirija II (Sever, Dolenc, Jenko) 2:13.7, 2. Ilirija I 2:14.8, 3. Ilirija III 2:19.6. Zadnja tri mesta so zasedle stafete Primorja. Ilirija je pri tej točki naravnost pregazila svojega nasprotnika.

Točke: Ilirija 52, Primorje 12; skupaj 159.97 za Ilirijo.

Seniorke, stafeta 3 x 100 m mešano, finale: 1. Primorje I (Prekuh, Jenko, Medved) 5:46.4, 2. Primorje II (Klier, Ogrin, Dovgan) 6:06.1, 3. Ilirija I (Pajnič, Paumgarten, Zupančič) 5:46.4. — Lahka zmaga Primorja.

Točke: Primorje 42, Ilirija 10; skupaj 169.94 za Primorje.

Seniorji 400 m prosto, finale: 1. Turnšek (I) 6:40.2, 2. Otruba (I) 6:47.9, 3. Tuma (P) 6:51.6, 4. Gaberšek (P), 5. Jesih (I), 6. Jenko (I).

Točke: Ilirija 24, Primorje 8; skupaj 177.118 za Primorje.

Seniorji, 200 m prsno, finale: 1. Grilc (I) 3:27, 2. Bradač (I) 3:34.8, 3. Kolar (P) 3:36, 4. Liška (I), 5. Volkar (I), 6. Ogrin (P). — Po uspehih se vidi, da v tej disciplini prevladuje Ilirija.

Točke: Ilirija 26, Primorje 6; skupaj 183.144 za Primorje.

Juniorji, 100 m prosto, finale: 1. Wilfan (P) 1:07.1, 2. Lavrenčič (I) 1:17.6, 3. Žirovnik (I) 1:17.8, 4. Tuma (P), 5. Fritsch (I), 6. Kodre (I). Wilfan je plaval in sicer še vedno slijajnem času, toda nekoliko slabše kot v predtekmovalju.

Točke: Ilirija 16, Primorje 16; skupaj 175.113 za Ilirijo.

Juniorke, 100 m hrbtno, finale: Dve tekmovalki, ena Ilirijanka in ena Primorka, nista startali. 1. Prekuh (P) 1:41.8, 2. Lampret (I) 1:41.9, 3. Wohlfart (I) 1:44.5, 4. Dolenc (I), 5. Kušej (I), 6. Otruba (P). Prve tri tekmovalke so plavale boljše od državnega rekorda 1:44.8, ki ga je do sedaj držala Primorka Majda Treova.

Točke: Ilirija 18, Primorje 14; skupaj 193.127 za Ilirijo.

Seniorji, skoki s stolpa: 1. Kordelič 90.40, 2. Strnad 87.02, 3. Čerček 74.06, 4. Trost 69.62, 5. Otruba 57.62, 6. Srebrnič 41.34 (vsi Ilirija).

Točke: Ilirija 32.

Glede skokov treba omeniti, da naši skakalci kvalitativno niso napredovali; vidi se skoraj od lani nazadovanje.

Seniorke, skoki s stolpa so odpadli, ker tekmovalki Pretnar (II) in Dovgan (P) nista nastopili.

Waterpolo: Primorje I : Ilirija I 3 : 2 (1 : 0). Scortali so za Primorje Kolar 2, Gaberšek 1, za Ilirijo Otruba 2, med njima enega iz 4 metrovke. Sodil je slabo gosp. Espavič.

Postavi moštev sta bili:

Primorje: Stolla, Erbežnik, Sketelj, Tuma O., Šramel, Kolar, Gaberšek H.

Ilirija: Illovar, Grilc, Jamnik, Turnšek, Payer, Otruba, Jesih.

Ilirija je proti waterpolo tekmi vložila protest zaradi nepravilnega sojenja g. Espaviča. Ziri se je za rešitev tega protesta smatrala za nekompetentno ter obvestila SK Ilirijo, naj vložijo svoj protest pri LPP.

V nedeljo popoldne.

Juniorjska stafeta 4x50 m prosto, finale: 1. Ilirija I (Zalokar, Demšar, Bradač, Lampret) 2:51.2, 2. Ilirija II (Sever H., Rojtna, Ravnhar, Dolenc) 2:52, 3. Primorje I (Prekuh, Otruba, Dovgan, Hock) 3:01.4, 4. Primorje II, 5. Primorje III, 6. Ilirija III. — Lepa neoporečna zmaga Ilirije.

Točke: Ilirija 44, Primorje 20, skupaj 237 proti 147 za Ilirijo.

Juniorji stafeta 3x100 m mešano, finale: 1. Primorje I (Kukovec, Wilfan, Tuma) 4:16.7, 2. Ilirija I (Stegnar, Žirovnik, Lavrenčič) 4:19, 3. Ilirija II 4:34.7, 4. Primorje II 4:39.1, 5. Ilirija III, 6. Primorje III. — Zelo ostra borba med vsemi stafetami, zlasti med prvima dvema.

Točke: Primorje 34, Ilirija 30, skupaj 267 proti 181 za Ilirijo.

Seniorke 100 m prosto, finale: Nastopile same Primorke. Priglašena Ilirijanka Pajničeva ni nastopila. 1. Prekuh 1:50.7, 2. Ogrin 1:52.5, 3. Medved 2:08.3, 4. Spinčič 5. Jenko, 6. Nowy. Plavalce se je precej ležerno, ker ni bilo konkurence.

Točke: Primorje 32, Ilirija 0, skupaj 215 proti 144 za Ilirijo.

Seniorji 100 m prosto, finale: 1. Jenko (I) 1:12.7, 2. Tuma (P) 1:16.4, 3. Otruba (I) 1:21.5, 4. Gaberšek (P), 5. inž. Medved (P), 6. Erbežnik (P).

Ostra borba med Jenkom in Tumo, vendar sigurno zmaga Jenko.

Točke: Ilirija 18, Primorje 14, skupaj 229.161 za Ilirijo.

Juniorjske 100 m prosto, finale: 1. Lampret (I) 1:27.7, 2. Bradač (I) 1:32.2, 3. Fetich (I), 4. Wohlfart (I), 5. Hock (P), 6.

Prekuh (P). Aplenc (P) je med tekmovalcem odstopila. Sigurne zmage Ilirijank.

Točke: Ilirija 29, Primorje 3, skupaj 297 proti 184 za Ilirijo.

Juniorji 100 m prsno, finale: 1. Sturm (P) 1:34.5, 2. Stegnar (I) 1:36.3, 3. Jamnik (I), 4. Kukovec (P), 5. Skrbinišek (I), 6. Kurbas (P). Primorjaš Dolenc ni nastopil. Sigurna zmaga Sturm, ki sta ga Stegnar in Jamnik brezuspešno lovila.

Točke: Primorje 17, Ilirija 15, skupaj 311:201 za Ilirijo.

Sto točko se je končalo juniorsko plavalno tekmovalstvo in si je Ilirija s 311:201 točkami priborila plavalno prvenstvo dravske banovine.

Seniorke 100 m hrbtno, finale: Od 7 prijavljenih so plavale samo tri Primorjašice. 1. Jenko (P) 1:53.6, 2. Grabrijan (P) 2:02.5, 3. Ogrin (P).

Točke: Primorje 26, Ilirija 0, skupaj 255:162 za Primorje.

Seniorji 3x100 m mešano, finale: 1. Ilirija I (Grilc, Otruba, Turnšek) 4:22.2, 2. Ilirija II (Bradač, Medved, Jenko) 4:26.2, 3. Primorje I (Ogrin, inž. Medved, Tuma) 4:29.7, 4. Ilirija III, 5. Primorje II, 6. Primorje III.

Točke: Ilirija 48, Primorje 16, skupaj 271 : 210 za Primorje.

Zadnja točka seniorskega plavanja se bo vršila jutri v ponedeljek ob 17. uri. Vendar je stanje točk že sedaj tako, da se lahko reče, da si je Primorje priborilo prvenstvo dravske banovine v seniorskem plavanju.

Seniorji, skoki z deske: 1. Kordelič 155.80, 2. Čerček 100.80, 3. Antosiewicz 97.58, 4. Strnad 84.76, 5. Trost 82.12 (vsi Ilirija), 6. Sajovic (P) 58.52, 7. Berce (I) 50.46, 8. Sušteršič (P) 48.52.

Točke: Ilirija 31, Primorje 1, skupaj 63 : 1 za Ilirijo.

Seniorke z deske (1 tekmovalka): 1. Paumgarten (I) 44.86.

Točke: Ilirija 13.

Ilirija si je torej v 76 točkami proti 1 Primorja priborila prvenstvo dravske banovine v seniorskih skokih.

Waterpolo: Primorje I : Primorje II 3 : 0 (2 : 0). Zelo ležerno odigrana tekma. Sodil g. B. Kramaršič.

Primorje je v seniorskem waterpolu zasedla prvo in tretje, Ilirija pa drugo mesto.

Točke: Primorje 36, Ilirija 16.

Primorje je torej prvak v seniorskem waterpolu dravske banovine.

Ilirija jun. : Primorje jun. 2 : 1 (0 : 0, 1 : 1, 1 : 0). Zelo ostra borba, ki je šele v podaljšku 2x3 minute prinesla prvenstvo v juniorskem waterpolu Iliriji.

Nogomet

I SSK Maribor : ASK Primorje 6:1 (1:1)

Maribor, 27. julija. Prvo kolo tekmovalnega za pokal JNS, v katerem sodelujejo trije slovenski klubi, je končano. Dočim je Ilirija zaradi odstopa karlovskega Gradjskega brez tekme prešla v drugo kolo, je moral Maribor šele v borbi izločiti svojega nasprotnika, ljubljansko Primorje, iz nadaljnje tekmovalje. Prihodnje kolo se vrši med ISSK Maribor in SK Ilirijo.

Zanimanje za današnje tekmo je bilo precejšnje. Bilo bi pa še večje, če bi bilo pravočasno mogoče skrbeti za zadostno reklamo.

Par minut po 18. uri sta se javili moštvi sodniku g. Wagnerju v naslednjih postavah:

ISSK Maribor: Koren I. — Koren H., Jež — Domicelj, Kirbiš, Konič, Vodeb, Najzar, Priberšek, Bertonec, Starc.

ASK Primorje: Jančigaj — Svetič, Masel — Zemljak, Jug I., Pišek — Camernik, Erman, Senica, Jež, Uršič.

Tekma je bila na visini le proti koncu prvega polčasa in v drugem polčasu do stanja 3 : 1, nakar je Primorje popolnoma odpovedalo, tako da je Maribor po mili volji zabijal gole. Maribor je ponovil igro prejšnje nedelje proti graškemu Sturm. Čeprav se ni dosegel svoje spomladanske forme, so njegove tehnične sposobnosti zadostovale, da je pregazil svojega nasprotnika. Posamezne formacije moštev so si bile enakovredne. Prodoren napad s hitrimi kombinacijami, ofenzivno in defenzivno dobro razpoložena krilska vrsta, sigurna obramba z izvrstnim vratarjem, so bile nasprotniku v vsakem oziru nadmočna. Visoka zmaga je iznova dokazala moč Maribora na domačih tleh in bo morda služila tudi v boljše razumevanje zadnjega poraza Ilirije v Mariboru.

Primorje je le v začetnih fazah igre postavilo enakovrednega nasprotnika. Napad je igral raztrgano in ni prišel do veljave. Krilska vrsta je bila ofenzivno boljša. Jug v sredini, je dobro nadomeščal Slamica, dočim je bila obramba slabša od Mariborove. Primorje je igralo dokaj ostro ter se posluževalo tudi nedovoljenih sredstev.

Kratek potek igre: Po začetni tremi do-seže Maribor v 26. minuti po Vodebu vodstvo. Primorje ripostira in izenači v 29. minuti po Camerniku.

V drugem polčasu prihaja premoč Maribora vedno bolj do izraza. Napad za napadom se vali proti vratom gostov, ki pridejo v celoti v obrambo. Uspehi Maribora — v 6. minuti Bertonec, v 14. minuti Vodeb, v 15. minuti Nežar — spravijo goste popolnoma iz koncepta. Po izključitvi Ermana in Uršiča ter Koniča zapusti Bertonec, ki je bil gonilna sila napada, polje, nakar vratar Maribora s krasnimi paradami povzroči vihar priznanja. Maribor ne popusti. Vsi igrači igrajo z voljo in ambicijo. Uspeh ne izostane. V 30. in v 42. minuti postavijo domačini končni rezultat.

Sodnik g. Wagner je Celja je sicer potrudil, vendar pa ni dosegel težjih tekmoval. Napravil je težje pogoške v škodo obeh moštev, ki pa niso bistveno vplivale na končni rezultat.

I. kolo juniorskega pokala, turnirja

Na igrišču Ilirije je bilo odigrano včeraj I. kolo juniorskih tekem za prehodni pokal SK Ilirije. Razmeroma zelo dober poset občinstva je pokazal, da vlada za to tekmovalstvo tudi letos mnogo zanimanja. Vseh šest tekem I. kola je nudilo dober mladinski sport ter zadovoljilo publiko v splošnem, nekatera moštva so podala celo izvrstno igro. To velja zlasti za moštva Ilirija I, Hermes II, Svoboda in Grafika. Rezultati so naslednji: Ilirija II : Mars II 3:0, Ilirija I : Jadran 12:1, Korotan : Hermes I 7:1, Svoboda : Reka 4:1, Hermes II : Mars I 4:1, Grafika : Mladika 3:2.

Za prihodnje kolo so se kvalificirali torej Ilirija II, Ilirija I, Korotan, Svoboda, Hermes II in Grafika. Zaradi gasilskih prireditvev, ki bodo prihodnje nedeljo zavzele prostor Ilirije, se bo drugo kolo odigralo šele 10. avgusta.

Sedma tekma I. kola se je vršila v Mariboru, kjer sta se srečala juniorska teama Železničarjev in Maribora. Tekma je končala z zmago Železničarjev s 5:1.

Zanimivosti

prihodnje številke tedenske revije

„Življenje in svet“

ki izide v četrtek, dne 31. t. m.:

Odkod ime Kočevje (s slikami)

Usoda evropskih narodov (s slikami)

Finska, dežela tisočerih jezer (s slikami)

Milijoni v smeteh

Moderno gasilstvo

Junaški poskus učenjaka

Pod ledom čez severni tečaj (s slikami)

Suženjska gostija (s slikami)

Najbolj demokratična ameriška republika (s slikami)

Žrtve tobaka

Poslovne ženske

Posamezne številke se dobe po 2 Din po vseh trafikah.

Vroča ljubljanska nedelja

Zadovoljni turisti, kopalci in veseljaki — Pretep, napad in drugo iz kriminala

Ljubljana, 27. julija.

Mlaj je presukal nestanovitno, ponavadi slabo, deževno vreme, ki ga je bilo menda že vse sito. Današnja nedelja je bila spet lepa in solčna, kakor si jih želimo več v visokem poletju. Takoj zjutraj je prisiljalo solnce na kakor ribje oko čistem nebesnem svodu in pripelalo že v dopoldanskih urah. V teh dneh, ko uživa marsikdo svoj letni dopust, so bili nekateri, ki hodijo radi v naše planine, nemalo prikrajšani.

Lepa nedelja je spravila na noge vse turiste ki jih je zjutraj kar mrgolelo na kolodvorih. Takega prometa, kakor je vladal davi na glavnem kolodvoru, že ni bilo zepa. Gorenjski jutranji vlaki so vlekli s seboj težko sopihajoče množice radostnih ljudi, ki so že komaj čakali, da dosežejo cilj. Nekateri so ga dosegli že z zstopom nekje gori nad Mednom, kjer so se porazgubili med drvev v gozdovih, drugi so jo mahnilli na Katarino ali oblesli Šmarno goro in št. Jošt mahnilli gor nad Jesenice in se porazgubili v visoke planine tudi za več dni. Prav veliko družb je posetilo danes tudi Bled, kjer so se kopalci v prijetni jezerski vodi. Vse one silne množine meščanov, ki si žele od-dihati pri vodah, so prišle danes popolnoma na račun. Sava je bila zaradi deževja nekoliko hladna, vendar ne tako, da se bi jo kopalci zbal, čeprav je še nekoliko kalna in tudi višja kakor je bila v silni vročini početkom julija. Kopalci so zasedli oba brega od Medna do pod Šmarne gore in doli proti Ježici ter dalje proti Tomačevem. V Šmarinovem kopalšču je spet prevladovalo najprejše življenje. V zraku so frčale žoge pisane in rujave, drugi so se valjali v mlki, tretji pa so se pritoževali pri mlzah čez slabo postrežbo. Prav veliko ljudi je bilo tudi na Ljubljani in še več v Sori v Retečah, kamor je odpeljal kopalni vlak natrpano poln. »Ilirija« ter Kolezija sta bili zasedeni vse dan, od zgodnjega jutra in skoro do večernih ur.

Na policiji so imeli to nedeljo prav malo posla. V kraj so spravili samo par prav sitnih beračev, ki so nadlegovali ljudi na trgu in prošajali, ne toliko iz potrebe, kakor iz navade. Berača Janeza K., doma iz ljubljanske okolice je stražnik zalotil, ko je baš zmerjal svojega konkurenta, starega Pletja iz Šmartnege, ker mu je te dni ukradel par čevljev, ki jih je pa prvi menda tudi sam poprej sunil nekje v Zeleni jami.

Zaradi nedostojnega vedenja in izizzivanja stražnika je moral prespati noč na deskah tudi neukrotljivi krokar Stane R., ki je odhajal domov šele potem, ko so mu povedali, da bo za svojo objestnost plačal poštno globo. V poljanskem okraju je povzročil danes dopoldne nemalo senzacijski revizor mestne železnice g. Fran Erklavc s čudno najdbo v Grubarjevem prekopu G. Erklavc je odšel okrog 10. dopoldne do vode za vojašnico kralja Petra, kjer je lovil ribe. Nenadoma pa je zapazil v vodi nedaleč od brega papirnat omet. G. Erklavc je z drogom spravil omet k bregu in ga skušal dvigniti iz vode. Ko se mu je to posrečilo, je na svoje nemalo začudenje ugotovil, da je navezan

omot na veliko kamenito kocko. Čim ga je razvil, je vedel, zakaj je služil kamen. V omotu se je namreč nahajalo nerazvito trupelce moškega spola, ki ga je neznanca mati zavila v papir in ga vrgla v Grubarjev kanal. Truplo je po zdravniškem ogledu odnesel uslužbenec Mestnega pogrebnege zavoda v mrtvašnico. Policija je uvedla strogo preiskavo.

Na Dunajski cesti blizu Milkovičeve gostilne je nastal danes že okrog 8. zjutraj

pretep

med nekimi Bosanci in 25letnim priloznostnim delavcem Andrejem Kovacem, stanujočem na Vodovodni cesti. Kovac je zašel med družbo bosanskih delavcev precej natrkan, nakar jih je pričel izživati. Tem pa je zavrela kri; lotili so se ga de-jansko in ga -osteno premikastili. Polomili so mu več reber ter ga pustili ležati ob cesti. Bosanci so nato zbežali, dočim so Kovaca prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Se bolj surov napad

se je pripetil popoldne pri Sv. Jakobu ob Savi. Tam so imeli žegnanje in je ves dan prevladovalo prav živahno vrvenje in veselje. Nekdo je tam postavil tudi vrtiljak, okrog katerega se je ves dan zbiralo ne-bro; otrok, svoj »šec« pri tem pa so uneli seveda tudi odrasli. Okrog 18. se je pripeljal do vrtiljaka na kolesu precej vinjen neki okoličan, ki se je s kolesom zaletel naravnost med ljudi in nato vrgel kolo med otroke. Ljudje so seveda glasno protestirali proti taki surovosti, nakar se je pa pijanec zaletel v 29letnega Ivana Ježka iz Podgorice, ki je stal tam poleg v družbi svojega dekleta. Pijanec je potegnil nož in zadal Ježku 7 vbojiljav v hrbet in trebuh. Ranje-ne se je takoj zgrudil na tla ves v krvi. Surovi napadalec je skušal nato pobegniti a se mu ni posrečilo. Prijeli in ukrotili se ga namreč domačini, ki so ga izročili med-tem že obveštenim orožnikom. Težko ranje-nega Ježka je nekdo naložil na avtomobil in ga pripeljal do tovarne za kralj, kjer pa je privozil nasproti ljubljanski rešilni avto, ki je ranjenca prepeljal v splošno bolnico.

V ljubljanski okolici

je bilo danes tudi par sokolskih javnih nastopov. Zlasti sta bili posebeni prireditvi v Stepanji vasi ter na Ježici. V Stepanji vasi so imeli tudi žegnanje in je bilo tam veselo od jutra do večera. Plesalo se je in podelo že od jutra in tekmovalci v noč. Sokolska proslava je bila združena z otvoritvijo nove dvorane. Na Ježici je bil enako kakor v Stepanji vasi par lep nastop Sokolo-velovavcev. Popoldne se je vršila na Stirnovem vrhu prijetna veselica, ki je trajala pozno v večer.

Žegnavali smo seveda tudi v Ljubljani pri sv. Jakobu. V vseh gostilnah tega okraja so se zbirale prav veselo družbe in je pla-lo vsepovod prav živahno življenje. Boba in potic je bilo od sile in odpelo se je veliko zabavnih zdravic.

Mariborski nedeljski dogodki

Strelske tekme na strelišču v Radvanju — Zopet rekorden obisk na Mariborskem otoku — Roparski napad na Pohorju

Maribor, 27. julija.

Poleg jubileja knezoškola dr. Karlina in častnega večera br. Primožiča beleži mariborska nedeljska kronika še naslednje dogodke:

Na vojaškem strelišču v Radvanju so se vršile danes

nagradne strelske tekme oblastne strelske družine,

namenjene predvsem kmetjskim strelcem iz okoliških krajevnih strelskih družin. Streljanja so se v velikem številu udeležili člani strelskih družin iz Hotinje vasi, Skokov, Dobrovcov in deloma tudi iz Ruš. Navzoč: so bili tudi odposlanci centrale iz Beograda in oblastne družine iz Zagreba. Nastopili so tudi strelci mariborske podružnice SLD, ki so priredili popoldne tudi streljanje na golobe. Prireditvev je z nagovorom o pome-nu in važnosti strelskih tekem otvoril g. polkovnik Putnikovič. Prireditvev je pokazala, da se strelski sport tudi pri nas vedno bolj širi in popularizira. Ob času, ko to poročamo, tekma še ni končana, in zaradi te-

ga ne moremo poročati o rezultatih in razdeljenih nagradah.

Nad Maribor je okrog poldneva legla velika vročina.

Ni čuda, dasi je malone vsakdo zaželel osvežujoče kopeli. Obisk na Mariborskem otoku je bil nad vse pričakovanje velik. Venomer sta vozila po dva mestna avtobusa nabit polna. Mestni škroplilnik je bil na česti med Mariborom in Kamnico v permanentni akciji. Do sklepa našega poročila je bilo na Mariborskem otoku do 4000 ljudi, pač najboljši dokaz, kako ničevi so pomrslje in predskodi nekaterim gleda otko-ka. Drava sama pa je bila zaradi zadnjega deževja prav neokusno umazana in je precej narasla. Motorni čoln je moral danes zaradi defekta ostati v pristanišču na veli-ko žalost onih, ki so se veselili nedeljske vožnje po Dravi. Da bi motorni čoln ne mogel voziti zaradi narasle Drave, ne bo dr-zalo, ker je mnogo manjši »Galeb« prav drzno in spretno manevriral po umazanih valovih.

Prav neverjetno vest pa beležimo s Pohorja, kjer se je dogodil

nečuten roparski napad na dve turisti. Približno 30letni moški je na potu s Peska proti Sv. Lovrencu, oborožen z nožem in gorjačo, napadel soprogro trgovca Landbrehta in učiteljico Hanželičev. Preplašeni da-mi sta mu morali izročiti vse jestvine in denar, nakar se je gorski ropar, ki utegne biti istoveten z nedavno pobeglim kaznen-cem, izgubil v gozdu. Obe dami sta zavedo prijavili orožništvu in je pričakovati, da bo razbojnik kmalu v rokah pravice.

Med častne dogodke je treba beležiti, da sta se pod oboko državnega mostu kljub prepovedi zopet naselili dve stranki in si-cer Franc Fires z ženo in Fran Dimec z ženo, ki sta doslej stanovala na Livadi št. 2 na Pobrežju.

Policijska kronika

izkazuje tokrat 8 aretacij in 40 prijav. Are-tirani so bili Martin Šud in Marija Potošnik zaradi prepovedanega povratka v mesto, Sof-fija Kranjc zaradi polepušstva in vlačugar-stva, Jakob L. in Alojzij B. zaradi pretepa ter Feliks Krois zaradi tatvine. Med prijavi-mi so na prvem mestu pretepači, pijanci in kalilci nočnega miru.

Pojavila se

Skrivnosti vohunstva v svetovni vojni

Spomini slepega invalida, bivšega tajnega agenta Nemčije in Anglije

(Nadaljevanje)

Španija pred odločitvijo

Vsedel sem se k stranski mizi. Po otvoritvi seje je lord Curzon povzel besedo:

— Diplomatične priprave za naš razgovor so dozorele v toliko, da smo si v glavnem edini. Ponavljam še enkrat, da ima antanta največji interes na tem, da uzre tudi Španijo na svoji strani.

— Nemogoče! je takoj pripomnil predsednik Maura. — Nimamo za seboj večine v državi, ako napovemo vojno Nemčiji in Avstriji... Plemstvo in duhovščina sta na strani centralnih sil in naši anarhisti neprestano preživijo le na prihožnost, da udarijo po ruskem zgledu.

— Te težave smo takisto pretehtali, — je dejal francoski zastopnik, — toda sodimo, da je Španiji treba vojno samo napovedati, nikakor pa se je aktivno udeleževati. Po ameriškem sodelovanju misimo več navezani na nove čete.

— S tem je odstranjena velika težkoča, je dostavil Maura.

Lord Curzon pa je pripomnil pristočno: — Nam je v glavnem na tem, da se pobrigamo za tri milijone ton v španskih pristaniščih interniranih nem-

skih in avstrijskih ladij.

— O tem si je španska mornarica dolga na jasnem! je takoj navezal španski admiral. — toda španska obrežja niso zavarovana in prežijo nana številne nemške in avstrijske podmornice. Kdo nam jamči, da ne bomo izpostavljeni njihovim napadom in da ne bomo pri naši trgovski mornarici utrpeli velikanske škode?

— Za to jamči Anglija! je ponosno podaril lord Curzon. — Angleška mornarica je nepremagljiva, mi obvladamo morje kljub podmornicam. Škoda, ki jo utegne utrpeti Španija, bo poravnana!

— Najti moramo izhod, da nas ne bodo smatrali za napadalce, je pomislil Maura. — Samo tisti, čigar čast je bila žanjena lahko stopi iz položaja nevtralnosti.

— To skrb prepustite nam, je smehljaje pripomnil francoski zastopnik. — Antanta ima dovolj sredstva v rokah, da se lahko pritožuje zaradi Nemcev v Španiji. Barcelona je njihova trdnjava in dovolj je netiva, da izzovemo konflikt, v katerem bo Španiji pripadla lepa vloga.

— Celó v tem primeru, je odvrnil

Maura, bi bil naš priključek k antanti samo platična kretanja. Omejevala bi se zgolj na to, da bi zaplenili ladje, Nemce in Avstrijce pa internirali. Toda s tem si bomo naprtili nasprotovanje vseh trgovskih krogov. Edino dalekosežne koncesije na političnem področju nam bi lahko nudile primeren nadomestek...

— Glede tega so diplomatična pogajanja prišla do zadovoljivih zaključkov, je pripomnil lord Curzon. — Anglija se bo postavila za to, da bo španska cona v Maroku znatno razširjena. Glede Tangerja pripadejo Španiji vse pravice, da ustvari to mesto za središče svojih afriških posesti. Sodim, da bo vse to do celó zadovoljilo španske zahteve.

— In Gibraltar? je na lepem vprašal Maura.

— Gibraltar je angleški in bo tak ostal vse večne čase, dokler bo kaj Angležev, ki ga bodo branili! je odsekal lord Curzon hladno. Nato je nadaljeval: — Opozarjam pa: angleški Gibraltar je ob enem najboljšo jamstvo za neodvisnost Španije!

Debata je bila tako v glavnem zaključena. Obravnavali so še celo vrsto tehničnih podrobnosti glede bodočih dogodkov, nato je Maura zaključil: — Menda lahko zagotavljam, da bo naša vlada te predloge sprejela, prej pa morata naša poslanika v Berlinu in na Dunaju sondirati tamošnji položaj. A to gotovo ne bo zahtevalo več tednov.

Moje izdajstvo...

Ravnodušno sem sestavil protokol o turbej. V notranjosti pa sem bil sila razburjen. Zavedal sem se, da bo ta načrt odločilni uničevalni udarec za centralne sile, katerih podmornice so v španskem morju imele največje zavetišče.

Potekli so še štirje dnevi, preden se je lord Curzon odločil za odhod v Pariz. Jaz pa sem ta čas izkoristil. Poznati sem anarhistične kroge v Barceloni zelo dobro, ker sem jih že prej večkrat tako rekoč »poklicno proučeval«. Moja vloga tajnika lorda Curzona in pred vsem obveznost, da skrbim za njegovo osebno varstvo, sta mi omogočili, da sem z vednostjo svojih predstojnikov stopil v stik z nekaterimi anarhisti, ki so bivali v Canesu. Med njimi je bil neki španski republikanec, ki se je na zunaj priznaval k republikanski stranki, skrivno pa je paktiral z anarhisti in deloval za prevrat. Odkrito sem mu razložil vso zadevo in zagotovil mi je, da bo kršitev nevtralnosti Španije željeni signal za izbruh anarhistične revolucije. Potrebno bi samo bilo — je dejal — da centralne sile pravočasno preskrbijo čim več orožja in denarja za anarhiste, ki so tvorili v Španiji opasno in veliko stranko in so neprestano ogražali prestol.

Ko sem se vrnil v Pariz, sem stopil v stik s Coro. To sem storil sila previdno: telefoniral sem ji iz neke modne

trgovine in jo naprosil za sestanek. Takoj je spoznala moj glas in me uro nato pričakovala v »Printempsu«. Použila sva čaj v sprejemni dvorani ogromne trgovine. V trušču kupcev in modnih dam sem lahko Cori nemoteno povedal vse. Takoj je uvedla važnost te misije in mi zadržila, da bo že naslednje jutro odpotovala na Holandsko.

Par dni nato sta se Nemčija in Avstrija že mrzlično trudili, da čim bolj oborožita in podžgata španske anarhiste. To je prav hitro izvolila tudi španska policija in vlada je tako bila prisiljena, da temu problemu posveti vso pozornost, da ne bi poostrišla razpoloženja in sama izzvala velike nevarnosti.

Coro mi je pozneje pripovedovala, da je naposled prišlo med anarhisti in španskimi oblastmi do pravcate mirovne pogodbe v prid Nemčiji, ki je žrtvovala ogromno denarja, da je pridobila zase voditelje opozicije.

Že tri tedne pozneje sem izvedel tudi od lorda Curzona samega, da je skrivna seja v Cannesu bila pljus v vodo. Španski poslanik v Londonu je sporočil Downing-Streetu, da je španska vlada po treznem preudarku odločena sprčo položaja ohraniti nevtralnost. Lord Curzon je bil vidno razburjen, ko mi je to namignil. Nakremžil sem obraz tako potrto, da lord Curzon pač ni mogel slutiti, kdo je povzročil ta neuspeh.

(Dalje prihodnjič.)

10

Ponatis prepovedan

Taksi, ki je v njem sedela gospa Jana, je drvel z veliko brzino, njej pa se je zdelo, kakor da se je ustavil čas. Ta občutek je imela že ponoči, ko je razmišljala o ponesrečenem načrtu. Niti pol dneva še ni minulo, borih deset ur je preteklo, odkar jo je bil presenetil Feliks s svojim nenavadnim povratkom, pa se ji je zdelo, da so minuli že meseci in da ni več rešitve zanjo. V teh mislih in občutkih je dvomila v Rikovo iskrenost, mu očitala sebičnost in bojazljivost. Lastnosti, ki so jo njenem mnenju lastne, vsem moškim. Če bi jo Riko v resnici ljubil, vsaj malo ljubil, bi moral najti sredstva in pot do življenja, ki si ga je bila zamislila v skupnosti z njim. Njemu vendar ni treba ničesar žrtvovati, ona pa izgubi vse, do zadnjega vse, kar dela ženo pošteno pred svetom in pred postavami. Tega se je zavedala že v začetku, ko je bila spoznala, da ne sme več hliniti zakonske sreče, ako hoče ostati značajna in zvesta svojim načelom. Ki so ji velevali, da se ne sme pretvarjati po vzgledu tolikih drugih žena. Kdo more zahtevati, da mora nesrečna žena živeti do smrti z možem, ki je po njenem prepričanju kriv njene nesreče?

V Kranju je moral šofer ustaviti avto, ker mu je začelo ormanjkovati bencina. Jana je ostala v vozu ter se ni niti zmenila, da bi pogledala ali vprašala, kam je dospela. Šele potem ko jo je šofer vprašal, če sme odkriti avto, se je zavedla in vprašala, kje je in koliko je še pota. Baš tedaj pa je prihajal od kavarne proti avtu trgovec Žitnik, ki ga je takoj spoznala. Velela je šoferju, naj ostane avto pokrit in se stisnila v kot. Ne bi ji bilo ljubo, da jo vidi Žitnik, ki ne bi mogel molčati, da jo je videl v Kranju. Pa tudi ne ljubim vpraševanju se je hotela izogniti. Toda Žitnik se je poznal s šoferjem in ga nagovoril. Istočasno je pogledal v voz in se začudil:

»Gospa Jana! Vi tukaj? In sami? Kam pa?«
Jana je kar najbolj prijazno pozdravila:
»O, gospod Žitnik!«
Žitnik je odprl vrata, stopil z desno nogo na stopnico avta in ji podal roko:
»Kaj pa Feliks? Jutri pridem v Ljubljano. Kam pa se peljete?«
»Mama je zbolela. Upam, da ne bo nič hudega, vendar sem v skrbeh.«
Bilo ji je žal, da je morala lagati, toda drugače izgovora si ni mogla domisliti. Ker ni hotela, da bi jo Žitnik pomiloval zaradi izmišljene boleznij njene matere, je hitro pristavila:
»Feliks je v Mariboru. Najmanj tri dni ostane tam.«
»A, zato potujete sami! Škoda, da ne bo jutri v Ljubljani. Vas najbrže tudi ne?«
»Ne vem, ne morem reči, kdaj se bom vrnila. Kadar bom pač mogla.«
»Bolezni so res nekaj nepotrebne na svetu. Koliko časa zamudi človek z njimi.«
»Je že tako,« je dejala Jana in opomnila šoferja, da je treba naprej.
»Upajmo, da ne bo nič hudega. Na svidenje, gospa! Če ne jutri, pa drugič, saj sem vsak teden v Ljubljani. Pozdravite Feliksa in srečno pot!«
»Zbogom, gospod Žitnik.« se je poslovila Jana.
Ni se jezila zaradi srečanja z Žitnikom, vendar ji je bilo silno neprijetno, ker ga je poznala kot človeka, ki govori o vsem, kar vidi in sliši. In da bo ena prvih novic, ko pride do Feliksa, da mu bo z očitnim veseljem pravil, kako slučajno jo je srečal na robu k bolni materi, to je izven vsakega dvoma. Vedno je pomilovala one, ki se vrtikajo v razmere drugih in tudi Žitniku je že nekoč zvedela, da ne more razumeti njegove brbljivosti, pa ji je odgovoril, da mora dober trgovec vedeti vse in da si ne more misliti človeka, ki ne bi hotel vedeti, kaj delajo drugi. Zamahnila je z roko predse, kakor da bi jo bilo sram tako nepomembnih misli, ko gre vendar za vse kaj drugega, kakor pa zato, kaj mislijo o njej ljudje in kako se bo izgovorila pred Feliksom. Ljudje sodijo vsakega po sebi. Običajni ljudje namreč. Spoznala jih je. Celó dobri in pošteni so med njimi, toda nimajo moči, da bi mogli presojati bližnjega po njegovi

notranji vrednosti. Žal ji je bilo, da se je zlagala Žitniku. Če je že morala lagati, ker zahteva, tako družabna morala, zakaj ni rekla enostavno, da se pelje na izlet? In komu je odgovorna za svoja dejanja? Samo sebi in svoji vesti. Feliksu? Ne, morda je bilo nekdanj tako, sedaj pa je Feliks zanjo prav toliko kakor vsak drugi. Sicer pa čemu bojazen, kaj mu bo rekla, ko bo zvedel za njeno vožnjo? Kie bo že ona, ko se vrne Feliks! In potem? Potem naj misli, kar hoče. Saj tudi do sedaj ni mislil bolje. Samo prikrival je svojo sodbo, ker je še vedno pričakoval, da jo pridobi za trgovino. Še snoči, preden je odšel, je rekel, kako srečen bi bil zopet, če bi jo videl v trgovini, zaposleno z delom, ki je smoter njegovega življenja. Seveda, rad bi jo videl za pultom, kako se trudi kupičiti premoženje, od katerega pa ji je odrekal najpotrebnejši denar, ki ga potrebuje žena za duševno razvedrilo. In zopet jo je bilo sram svojih misli. Čemu vse to? Kar je bilo, ne more biti več! Vprašala je šoferja, kdaj vozi večerni vlak proti Ljubljani in trdno je sklenila, da mora še drevo stopiti na pot v novo življenje.

»Še ta ovinek, gospa!« je zaklical šofer.
Jano je spreletel topel občutek. Še par minut in imela bo v naročju molega Srečka.

Ko je vozil avto skozi trg, je opozorila šoferja, naj ustavi pred vilo za trgov. In avto se je ustavil. Urno je skočila iz voza in skoro tekla po stopnicah pred vhodom v vilo.

»Zlatko, duša moja! Srečko moj dragi!« je poljubila kodrasto dete, ki se je smehljalo, kakor da bi čutilo srečo, ki je napolnila materino srce, ko ga je vzdignila od tal in ga privlila k sebi.

Ko se je Riko prebudil, je bil že mrak. Vznemirjen je skočil iz postelje in se čudil, kako da ni slišal budiljke. Pogledal je na posteljo omarico in videl, da je budiljka prevrnjena. Takoj se je spomnil, da je bil popoldne v polsnu položil Janino sliko na omarico. Slika je prevrnjena budiljko, ki se je zapletla v čipkasti prtič, ki mu ga je bila dala Jana za njegov rojstni dan.

Misel na Jano se je združila z mislijo na zanemarijeno dolžnost. Morda ga Jana že pričakuje? In kako bo napisal poročilo? Saj je utegne več na policijo in tudi drugam ne, kjer bo mogel zvedeti nove podrobnosti. Ni premišljeval. Hitro se je oblekel, vzel svoje zapiske in hitel v mesto.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče do se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži o znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Vajenko

za damsko kraljstvo sprejme s 1. septembrom Vera Miklič, Miklošičeva cesta 34. 29036

Vajenke

pridne in poštene sprejme takoj Ana Zákostelný, strojno pletenje. Smartinska cesta 8. 29057

Učenko

sprejme takoj M. Soklič, modni salon, Bled l. 29058

Učenko

za strojno pletenje sprejme Prek Anica, Kolesjica, Karadžičeva ulica št. 12 - Trnovo. 29263

Pletilje

z lastnim strojem dobe delo na dom. Mihael Verhek, Z. Šiška, Celovška c. 65. 29307

Deklico

staro 15 let sprejemem k otroku. Pomudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod šifro »Sirota« 29319

Kroj. vajenca

sprejme takoj Franc Novak, krojač. Z. Šiška 17. 29335

Zasluzek

Strojni pletilji

dam delo na dom. Opekarska cesta 32. 29281

Službe išče

Službo

kokršnokoli iščem, tudi kot praktikant. Razumem na posvetilo ter grem ev. na velposestvo. Znam šofirati. Pomudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »abs. trg. akademice«. 29147

Za hišnika

gre zakonski par brez otrok. Cenjene pomudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Hišnik«. 29163

Brivski pomočnik

dobra moč, išče službe. — Cenj. pomudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Brivski«. 29175

Mlad urarski pomočnik

išče službo. Naslov pove g. Anton Jansekovič, klobučar. Prevalje št. 107. 28823

Prodajalka

mešane stroke, išče mesto. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29071

Šofer

izkušen strojni ključavničar absolvent strojne delovodske šole išče službo. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 29038

Trgovski učenc

z dveletno učno dobo želi dokončati učenje na železi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 28853

Strojnik

za parne stroje in Dieselmotorje ter izprašan elektromonter za visoko in nizko napetost ter dober železostrojar z večletno prakso, prvovrstna moč, želi službo premeniti, najraje v električno centralo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28494

Prodajalka

mešane stroke, želi premeniti službo. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 29117

Učenka

z završenim izpitom, išče primerno službo. Gre tudi kot učenka v večjo trgovino. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29240

Prodajalka

mešane stroke ki rada premenila mesto kamorkoli. Pomagalpa bi tudi pri gospodinjstvu. — Pomudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod šifro »Prodajalka 28«. 29000

Šivilja

išče službo. Pomudbe na posvetilo »Jutra« v Celici nove oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Šivilja«. 29364

Prodajam

Otroški voziček

popolni napravljeni v Rožni dolini, cesta 11-49. 28905

Otroški voziček

na peresih, lep, poceni prodajalec. Cesta na Loko št. 23. 28900

Pisalo mizo

svetlo, hrastovo, s foteljem proda Tribuč, Glinice - Tržaška cesta 6. 29292

Sportni čoln

dvosedežen napravljen, Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 29330

Novo hišo

ali obirno idealno zemljišče, stavbišče, sadovnjak v letoviškem kraju prodajalec. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28854

Dve hiši

krasni, dvomestronni, v centru Celja, velik vrt, skladišče, velike suhe kleti, napravljeni za 1.800.000 Din, kateri znesek se obrestuje. — Karol Breznik, Celje. 28177

Parcele

dve po 600 m², in eno 2900 m², ob Dunajski cesti, za vilo »Stadion« prodajalec. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29333

Parcele

Po zelo ugodnih cenah je na prodaj več parcel v ljubljanski okolici. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Parcele«. 29235

Več sta: bnilh parcel

v izmeri 500-700 m², na lepem kraju blizu šole, pol ure od Ljubljane, na severovzhodni strani takoj na cesti prodajalec. Naslov in kraj pove oglasni oddelček »Jutra«. 28974

Dve parceli

v Zeleni lami po 14.000 Din prodajalec. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 29336

Hišo

v Ljubljani ali neposredni okolici kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29349

Gostilno deželsko

proda za 95.000 Din Posredovalnica, Maribor. Sodna ulica 30. 29184

Vnajem

Gostilno

brez konkurence v Mežiški dolini tik ob industriji oddam kavčice zmožnemu na račun, event. tudi v najem pod ugodnimi pogoji. Pomudbe poslati pod šifro »Brezkonkurenčna gostilna« na oglasni oddelček »Jutra«. 29186

Manjši mlin

s stanovanjem v zamej. najem Fras Karlo, mlinar, Košake 359 Maribor. 29026

Trgovino

z mešanim blazom in trafiko, na prometni točki ugodno oddam v najem. — Pomudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod »Na deželi«. 29060

Gostilno

vzajem na račun, ali pa grem tudi kot natakarica. Pismene pomudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Pridna 86«. 29046

Stanovanje

dvosobno, kuhinja in pritikline oddam za avgust. Področnik, cesta 12 št. 11. 29161

Stanovanje

2 sob, kuhinja in pritikline, s parketom in elektriko, v l. nadstropju, v Z. Šiški, Celovška cesta 113 (polovica vile Jančič) oddam za 600 Din. 29239

Stanovanje

2 sob in kuhinje, v mesni oddam za avgust stranki brez otrok, ki sama popravi stanovanje. Pomudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Mesto 30«. 29230

Stanovanje

2 sob in kuhinje oddam solidni in snažni dvočlanski družini v Hotimirovi ulici 17. 29321

Razno

Potniški auto

proti primerni odškodnini želi takoj izposoditi zanesljiva stranka. Ivan Volek, Dunajska 17. 29348

Karla Pipa

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, edinosno mati, gospa

v soboto, dne 26. julija ob 5. uri po dolgotrajni mučni bolezni, prevredna s tolažili svete vere, v 45. letu svoje starosti Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v ponedeljek, dne 28. julija ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Magdalensko pokopališče na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo čitala dne 29. julija ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, 27. julija 1930.

ALOŽIJ PIPA, višji carinski kontrolor, soprog; VIDA PIPA, hčerka ter vsi ostali sorodniki.

Mestni grobniški zavod Maribor

Julijana Vrhovec

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naša ljubljena mati, stara mati, tašča, sestra in svakinja, gospa

dne 25. julija 1930 ob 1. uri zjutraj po mukepolni bolezni za večno zatisnila svojo skrbno oči

Pogreb blage, nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 28. julija 1930 ob 1/2 5. uri popoldne v Ljubljani iz hiše žalosti, Poljanjska cesta 58 na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

Ljubljana, 28. julija 1930.

Zalujoče rodbine: VRHOVECA, DOBRAVCEVA, NOVAKOVA in SERAJNIKOVA ter ostalo sorodstvo.